Riikliku küberturvalisuse uudiskiri

2023-08

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium

Riigil valmib aasta lõpuks uus tehisaru strateegia

Riigi Infosüsteemi Amet

Apple on valmis toetama Eesti m-hääletamist

Tarbija ja Tehnilise Järelevalve Amet

GPS häired? Raadiospekter on TTJA küberdomeen

Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium

Seekordses uudiskirjas

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Riigil valmib aasta lõpuks uus tehisaru strateegia 3

Arvamusfestivalil arutatakse mitmeid valdkonnas olulisi teemasid 3

Riigi Infosüsteemi Amet

Apple on valmis toetama Eesti m-hääletamist 4

Rahvusvaheline küberturbe laager tüdrukutele — CyberWizards 5

RIA töötajad vahetasid kogemusi Läti kolleegidega 6

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelvalve Amet

GPS häired? Raadiospekter on TTJA küberdomeen 6

Välisministeerium

Eesti delegatsioon OEWG istungil 7

Tallinna Küberdiplomaatia Suvekool 7

Tallinna Tehnikaülikool

Küberkaitse õppekava uus juht on Adrian Venables 8

Kübertalentide rahvusvaheline laager Eestis 8

Eesti Interneti Sihtasutus

Kosmoseinternet — päästab sõja ja metsaküla? 9

Cybernetica

Cybernetica püstitas Doonau jõe 1000-kilomeetrisele lõigule innovaatilise sidesüsteemi 9

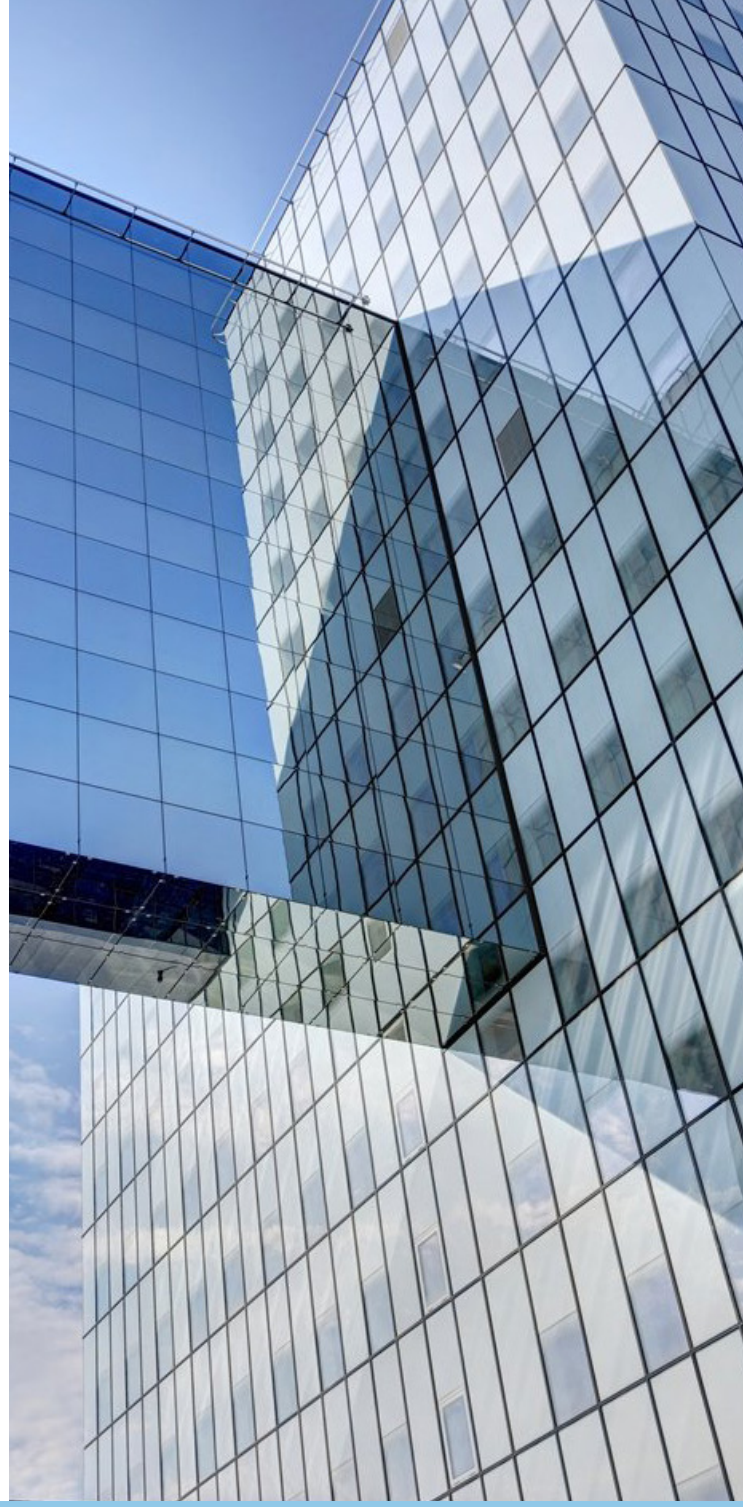

Uudiskirja sisendi andmiseks või liitumiseks kirjuta **carolyn.mets@mkm.ee**

Riigil valmib aasta lõpuks uus tehisaru strateegia

Üha enam Eesti digiteenuseid on seotud tehisintellektiga. Aasta lõpuks valmib riigil uus strateegia, mis keskendub senisest enam tehisintellekti kasutamisele ja küberturvalisusele.

Internetis ühistranspordi reaalaja liikumist jälgides ei mõelda sageli, et tööd teeb tehisintellekt. Ka tuludeklaratsiooni vormistamine käib tehisaju lahenduste abil. Kuna tehnoloogia on viimastel aastatel hoogsalt arenenud, tegeleb ka riik uue tehisintellekti kava loomisega.

"Eksperdid praegu töötavad. Me saame kuskil sügise alguseks, september-oktoober, kokku esimese nii-öelda raamistiku. Aasta lõpuks on see valmis. Me vaatame siis nii tehisintellekti kui ka andmeid, et kuidas võiks Eesti riik tervikuna toimetada selles uuenevas keskkonnas," lausus majandus- ja infotehnoloogiaminister Tiit Riisalo.

Viimase kahe aasta jooksul on riik tehisintellekti arendamiseks eraldanud 20 miljonit eurot, et andmeid võimalikult targalt ja efektiivselt kasutada. Riisalo toob näite ehitusvaldkonnast, kus praegu on inimestel keeruline riigiga suheldes leida, kust saada ehitusluba ja millistele energiatõhususnõuetele peaks hoone vastama.

"See on paratamatus, et nõuded ja regulatsioonid on erinevate seaduste vahel laiali. Selleks, et teinekord ongi vaja juristi abi, et aru saada, kuidas edasi minna, ongi tehisintellekt ideaalne lahendus, et lugeda seadused läbi ja anda inimesele intelligentne vastus, terviklik, kuhu edasi minna," ütles Riisalo.

Samas kaasneb tehisintellekti arendamisega hulk ohte.

"Alates turvalisusest, alates eetilistest küsimustest. Kas sinu andmed on turvaliselt (hoitud), kuidas keegi sinu andmetega käitub. Millised on selle juriidilised probleemid või küsimused, kaasaarvatud finantsküsimused. Eetilist, turvalisuse ja privaatsuse küsimust on seal ümber väga palju," lausus Tehnopoli nutitehnoloogiate juht Anu Puusaag.

Riigiga üheaegselt käib tehisintellekti arendamine ka erasektoris. Tehnopoli teaduskeskuses tegeldakse robotite, tõhusama tootmise ja personaalsete lahendustega näiteks tervishoius.

Loe edasi ERR-i veebilehelt.

Arvamusfestivalil arutatakse mitmeid valdkonnas olulisi teemasid

11.–12. august toimub taaskord Arvamusfestival Paide Vallimäel, et ühiselt arutleda ühiskonna jaoks olulistel teemadel.

Majandus- ja infotehnoloogiaminister Tiit Riisalo osaleb reedel, 11. augustil mitmes arutelus:

12.00-13.30 poliitika alal „Personaalne riik: peen udu või uus tase digiriigis?". Diskussioonis arutatakse, kuidas mõistetakse personaalset riiki ning millal võib kodanik hakata tundma selle hüvesid.

14.00-15.30 välispoliitika alal „Ukraina ülesehitamine: me ei saa läbi kukkuda". Arutelus on fookuses, milline on plaan Ukraina edukaks ülesehitamiseks ning kuidas tagada turvalisus ja rahu Euroopas.

18.00-19.30 tööelu alal „Kas jaekaubanduse digitulevik on kohal." Arutelu eesmärgiks on mõtiskleda kaubanduse tuleviku üle inimtööjõu vajaduste ümberhindamise vaates ning unistada digivõimaluste kohta tulevikus.

Digiarengu asekantsler Luukas Ilves osaleb 12. augustil kell 16:00-17:30 välispoliitika alal "Küberjulgeolek muutustes", kus arutletakse, mis on toimunud, millised on praegu meie suurimad proovikivid, kuhu liigume edasi ning kuhu viivad meid uued tehnoloogiad?

Kogu arvamusfestivali kava on leitav koduleheküljelt.

Luukas Ilves 2022. aasta Arvamusfestivalil

Teise kvartali kokkuvõtte küberruumist: paikamata turvanõrkused ja SMS-õngitsused

Selle aasta teise kvartali küberruumi ülevaatest selgub, et jätkuvalt moodustavad suure osa intsidentidest erinevad õngitsuskirjad, sealhulgas SMS-id. Paikamata turvanõrkuste tõttu on jätkuvalt sajakonna veebipoe süsteemid ebaturvalised.

Kvartali keskel levisid kulutulena Omnivat imiteerivad õngitsussõnumid, mille kaudu püüdsid kurjategijad inimestelt välja petta nende paroole, pangakaardi andmeid ja raha. Kui enamasti saadavad petturid masspostitustega õngitsevaid e-kirju, siis viimastel kuudel on näha eriti sagedasti SMS-i teel saadetavaid õngitsussõnumeid. Selliste sõnumite abil õnnestus kurjategijatel kätte saada tuhandeid eurosid.

Riigi Infosüsteemi Amet (RIA) tuletab meelde põhilised ohumärgid, mis viitavad sellele, et tõenäoliselt on tegu õngitsusega: tavapäraselt teenusepakkuja sõnumi teel kliendi poole ei pöördu, sõnumil on kehv õigekiri ja/või ebaloogiline lausete ülesehitus või see on saadetud kahtlaselt ja/või välismaa numbrilt.

Eestis on ligi sada paikamata tarkvaraga veebipoodi

Vaatamata CERT-EE korduvatele teavitustele on Eestis sadakond veebipoodi, mis jätkuvalt kasutavad aegunud Magento tarkvara ning ei ole seetõttu turvalised. Lõppenud kvartalis saadi teada juhtumist, kus ründajatel õnnestus siseneda ühe veebipoe võrku ning varastada sealt kliendiandmebaas (pangaandmeid andmebaasis ei olnud). Kuigi CERT-EE on mitmel korral turvanõrkustele tähelepanu juhtinud ning suur osa veebipoodidest on pärast teavitust ka tarkvara uuendanud, siis juuni lõpus korratud kontrollseire näitas, et viimasele teavitusele olid reageerinud vaid üksikud ohus olevad veebipoed. Seega eksisteerib täna endiselt peaaegu sada erinevaid tootegruppe müüvat Eesti veebipoodi, mille kaubandusplatvorm ei ole küberturvaline.

Ründed teenusepakkuja kaudu on püsiv risk

Möödunud kvartalis leidis aset taas juhtum, kus kurjategijatel õnnestus sisse häkkida ühe tarkvarateenust pakkuva ettevõtte võrku ning levida sealtkaudu edasi ka mitme teise kliendi infosüsteemi. Klientide hulgas oli erineva suuruse ja profiiliga ettevõtteid, mõnedki neist pigem hea üldise küberturvalisuse tasemega. Ründed teenusepakkuja kaudu, mida nimetatakse ka tarneahelarünneteks, on viimastel aastatel saanud palju tähelepanu nii küberkogukonnas kui ka rahvusvahelises meedias laiemalt. Sõltumata sellest, mis oli kurjategijate algne eesmärk, võivad tarneahelaründed kiiresti laieneda ning halvimal juhul mõjutada tuhandeid kliente üle kogu maailma, nagu nägime NotPetya rünnaku ajal 2017 ja SolarWinds juhtumi puhul 2020. aastal.

Kübertest parandab teadmisi

Aprilli algusest pakub RIA kübertesti, mille eesmärk on tõsta ja hoida küberturbeteadlikkust. Kübertestis on käsitletud teemasid, nagu paroolid ja kontode turvalisus, lunavara ja õngitsuslehed, viirused ja pahavara, e-kirja teel levivad ohud, mälupulgad ja muud andmekandjad, turvaline kaugtöö, nutiseadmete ja sotsiaalmeedia turvaline kasutamine. Test on suunatud eelkõige riigiasutustele (valitusasutused, põhiseaduslikud institutsioonid ja kohalikud omavalitsused) ning elutähtsa ja olulise teenuse osutajatele, kuid küberturvalisuse koolitust loodatakse läbima ka teisi huvilisi.

Esimese kolme kuu jooksul on testiga liitunud juba 90 asutust ja organisatsiooni. Nende hulgas riigiasutused, kohalikud omavalitsused, koolid, haiglad, perearstikeskused ja ka mõned ettevõtted. Juuni lõpu seisuga on juba enam kui 8300 inimest jõudnud oma teadmisi täiendada ja testida.

Senise statistika põhjal võib öelda, et kübertesti tegijatel on üsna head teadmised nutiseadmete kaitsmise vajadusest ja kaugtöö ohtudest. Kõige rohkem raskusi valmistab aga õngitsuslehe äratundmine ja õige tegutsemine. Kübertestiga liitumise kohta saab lisainfot kirjutades e-postiaadressile kybertest@kybertest.ee.

Lisainfo II kvartali kohta RIA kodulehelt.

Apple on valmis toetama Eesti m-hääletamist

Juuli alguses kohtusid Eesti valimiste korraldajad Apple´i esindajatega, et arutada valijarakenduse arendamist ja levitamist App Store´is, kui mobiiliga hääletamine peaks Eestis võimalikuks saama. Apple kinnitas, et on koostööks ja panustamiseks valmis.

Mobiilis hääletamise võimaldamise üheks eelduseks on maksimaalselt turvaline, kontrollitav ja töökindel valimiste rakendus. Apple´i esindajatega kohtumine oli vajalik selleks, et aru saada, millised on ettevõtte võimalused ja ettepanekud rakenduse levitamise, uuendamise, turvalisuse ja kasutajatoe kohta. Nii nagu varasemaltki oleme märkinud, siis peame arvestama teatud riskidega, mida on väga keeruline, kui mitte võimatu, maandada. Põhimure on selles, et kui sooviksime Eestis m-hääletamist IOS platvormil teha, siis tänase seisuga meil Apple'i puhul valijarakenduse üle kontrolli ei oleks, selgitas riigi valimisteenistuse juht Arne Koitmäe.

Apple´i esindajad kinnitasid, et on koostööks valmis ja leidmas lahendusi, sh monitoorimisvõimalusi võltsitud hääletamisrakenduste leidmiseks ja nende eemaldamiseks, kasutades selleks App Store'i tööriistu. „Teatud riskid jääksid aga siiski kehtima ja nende aktsepteerimisel tuleks need m-hääletamise kasutuselevõtuks ka seaduse tasemel määratleda. Seega m-hääletamise kasutuselevõtmise võimalikkus sõltub sellest, kas see on kooskõlas meie õigusruumi ja tingimustega. Samuti kaalutakse kõiki võimalikke riske. Praegu nende küsimustega jätkuvalt tegeletaksegi," sõnas Koitmäe.

RIA on koos Cybernetica ekspertidega m-hääletamise tehniline lahenduse valmis arendanud. „Lähiajal läbivad rakendused turvatestid ja siis tuleb prototüüp tootestada, mida valimiste ajal saab koostöös Apple´i ja Google´iga äpipoodides levitada," ütles RIA valimiste infosüsteemide arenduse osakonna juhataja Alo Einla.

Kohtumisel Londonis osalesid RIAst lisaks Alole mRiigi tootejuht Greta Preast. Eesti delegatsiooni kuulusid veel Riigi valimisteenistuse, Riigi Valimiskomisjoni ja Cybernetica AS-i eksperdid.

Rahvusvaheline küberturbe laager tüdrukutele – CyberWizards

RIA korraldab 7.–12. augustil Raplamaal Kehtnas rahvusvahelise noortelaagri, et populariseerida tüdrukute hulgas küberturvalisuse teemasid.

Nii Eestis kui ka mujal maailmas süveneb küberturbe valdkonnas tööjõunappus. Samas on naiste huvi selle ala vastu olnud seni üsna madal — hinnanguliselt ainult 20 protsenti küberturvalisuse tööjõust on naissoost. Nii otsustati laagri korraldamisel keskenduda seekord just tüdrukutele, et äratada neis valdkonna vastu rohkem huvi.

Laagrisse olid oodatud 13–16-aastaseid tüdrukuid, kellele meeldib lahendada põnevaid ülesandeid ja võtta vastu väljakutseid. Eelnev kokkupuude küberturbe teemade või programmeerimisega polnud vajalik. Tulevase elukutse valikule hakkavad noored mõtlema juba põhikoolis, mistõttu on see uue eriala tutvustamise mõttes kõige sobivam iga.

Laagris osaleb umbes 80 tüdrukut, kellest 15 on pärit välisriikidest: Itaaliast, Tšehhist ja Lätist.

Noored saavad laagris praktiliste tegevuste ja põnevate ülesannete kaudu teada, millega küberturbe valdkond tegeleb ning milliseid probleeme seal lahendatakse. Muu hulgas õpitakse ennast küberruumis kaitsma, turvanõrkusi avastama ja paroole lahti murdma, aga ka eetilistele küsimustele mõtlema — mis on lubatud ja mis mitte. Omandatud oskused pannakse proovile CTF-mängus.

Tüdrukutega tulevad kohtuma ka küberturvalisuse valdkonnas edukad naised. Teiste seas on kohal Binalyze'i tooteala asepresident Jaana Metsamaa, informaatika tudeng ja küberentusiast Reena Seeba, Cybernetica vanemteadur Liina Kamm, Clarified Security infoturbe eksperdid Sille Arikas ja Silvia Väli ning Maarja Punak, kes vastutab PPA kommunikatsioonibüroos sotsiaalmeedia ja veebiturvalisuse valdkonna eest.

Lisaks küberturbe töötubadele on igaks päevaks planeeritud lõbusaid tegevusi: mängitakse erinevaid meeskonnamänge, õpitakse pärimustantse, käiakse fotojahil jne.

Laager on osalejatele tasuta. Üritust kaasrahastavad Euroopa Liit ja Euroopa küberkompetentsikeskus.

Lisainfot ettevõtmise kohta leiab laagri kodulehelt.

RIA töötajad vahetasid kogemusi Läti kolleegidega

13.-14. juulil toimus Eesti ja Läti küberturbe ekspertide kohtumine, kus õpiti üksteist tundma ja jagati kogemusi.

RIA, CERT.LV ja Lätis küberjulgeoleku eest vastutava kaitseministeeriumi töötajad andsid Lätis korraldatud üritusel ülevaate oma tegemistest, keskendudes parajasti päevakorral olevatele küberohtudele, millest paljud on seotud Venemaa ja Hiinaga. Samuti oli pikemalt juttu küberturvalisuse valdkonna kommunikatsioonist. Läti esindajad rääkisid ka ümberkorraldustest, mis neil küberturbe alal parajasti toimuvad.

Pärast Vene vägede täiemahulist sissetungi Ukrainasse ning Balti riikide tugevat toetust Ukrainale langesid nii Eesti kui ka Läti idapiiri tagant lähtuvate teenustõkestusrünnete alla. Hiina puhul on aga kõige teravamalt päevakorral sealt pärit tehnoloogiate kasutamisega seotud riskid ja nende maandamine.

GPS häired? Raadiospekter on TTJA küberdomeen

Sõda Euroopa pinnal annab meile aeg-ajalt tunda ka elektrooniliste sõjarelvade mõju. Termin *electromagnetic warfare* on paljudele küberhuvilistele ammu tuttav ning viimasel ajal leidmas paraku ka väga palju kasutust. Erinevad õhus, maal ja vees liikuvad droonid on sõjategevuses saanud tavaliseks. Vähemal või rohkemal määral kasutavad need oma ülesande täitmiseks ka raadiolainetele tuginevat satelliitnavigatsiooni. Üks vastumeede nende rünnakute eest end kaitsta, on raadiolevi segamine müraga, mis summutab satelliitidelt saadetava signaali ja häirib drooni navigeerimisvõimet. Segamiseks kasutatav tehnika võib paikneda nii maal kui ka mõnel vee- või õhusõidukil, mis kaitstavat maa-ala katab.

Kuna sügaval Venemaa territooriumil on viimasel ajal toimunud palju droonirünnakuid, siis oletatavasti ühe kaitsemeetmena on suurendatud signaalide häirimist suurlinnade ja strateegiliste objektide ümber. Raadiolainete omadus on aga lähtuda levimisel füüsikaseadustest ja mitte tunnistada levimisel riikide piire. Seega paratamatult võib juhtuda, et segamise mõju võib ulatuda ka teistesse riikidesse.

Eestis on avalikkuse tähelepanu äratanud viimastel kuudel intsidendid, kus on täheldatud häireid GPS signaalides ka meie õhuruumis. Neid olukordasid on alates juunist tihedamini tuvastanud ka TTJA oma monitooringutehnika abil. Lisaks GPS-põhisele monitooringusüsteemile kasutab amet mobiilset mõõteautot, mis aitab lokaliseerida võimaliku GPS häire allikaid maapinnal, juhul kui esineb häiringu kahtlus. Õnneks pole häiringute mõju olnud seni suur.

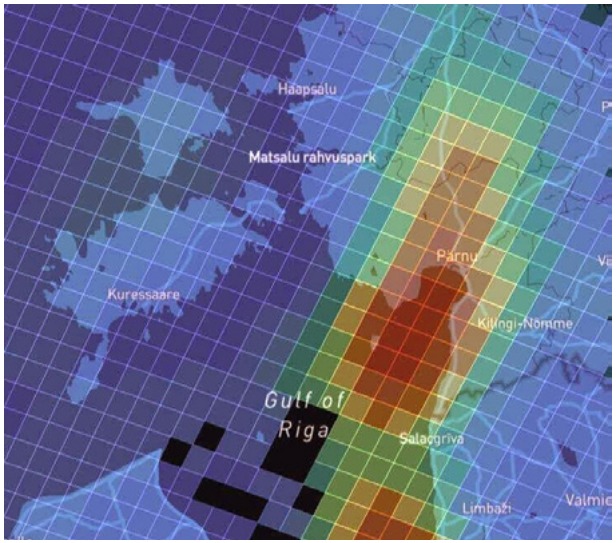

Monitooringusüsteemi ekraanipilt. GPS häired Riia ja Pärnu lahe piirkonnas.

Loomulikult pole navigatsioon ainus teenus, mille eetrit TTJA jälgib. Nende vastutada on kogu Eesti raadioeeter alates mobiilsidest, lennukitest, meresidest lõpetades eetritelevisiooni ja riigikaitse vajadustega. Hetkel ollakse tihendamas ja uuendamas oma seirevõimekust uute monitooringujaamadega ning värskendamas olemasolevate jaamade seadmeid. Antennid on nende kõrvad, millega nad kübermaailma kuulavad.

TTJA spetsialistid ameti büroohoonele antenni paigaldamas

Ka TTJA enda büroohoone sai hiljuti antenni, et tõhustada võimekusi kesklinna piirkonnas. Selline oli väike pilguheit TTJA sideosakonna köögipoolele. Juhul kui tuvastate häireid raadioeetris, võite neist lahkelt teada anda mon@ttja.ee.

Eesti delegatsioon OEWG istungil

24.-28.07 toimunud ÜRO *Open-Ended Working Group* (OEWG) 5. istung leppis pärast pingelisi läbirääkimisi kokku OEWG iga-aastase vaheraporti (*Annual Progress Report* — APR). Raport annab suunised edasisteks tegevusteks — üheks peamiseks on globaalse kontaktide võrgustiku (POC *network*) loomine.

Istungi serval toimusid mitmed veereüritused, nt Eesti korraldatud lunavaraohtude ümarlaud (koostöös RUSI, Costa-Rica ja Vanuatuga). Eesti osales kahes ühissõnavõtus rahvusvahelise õiguse rakendamise osas (kaassponsorid Austraalia, Columbia, El Salvador ja Uruguai), esitas koos Kanadaga samameelsete seisukohti, võttis aktiivselt osa erinevates konsultatsioonides ja aruteludes APR teksti kujundamisel ning koalitsiooni ehitamisel Venemaa ettepanekutele vastandamisel.

Oldi selgelt pildil kui aktiivne sisuteemades kaasarääkija kui ka globaalse koalitsiooni ehitamisel. Üheks olulisemaks tulemuseks seekordsel OEWGl olid rohkemad sõnavõtud nende riikide poolt, kes asuvad kaugemal ja kes tavapäraselt pole oma seisukohti ette kandnud.

Eesti delegatsiooni kuulus Tanel Sepp ja Anna-Maria Osula.

Tallinna Küberdiplomaatia Suvekool

2023. aasta juunis korraldas Välisministeeriumi Digi- ja Küberdiplomaatia osakond koostöös EL Komisjoni, e-Riigi Akadeemia ja ESTDEViga küberdiplomaatia suvekooli, millest võttis osa üle 50 õppuri 43 riigist.

Suvekooli rahastus tuli suures osas EL komisjoni programmist Multiateralism ja Digitaliseerimine.

Viiepäevalise programmi käigus käsitleti järgnevaid teemasid:

1) Digitaliseerimine ja küberjulgeolek: implikatsioonid riigile ja ühiskonnale;

2) Rahvusvaheline küberjulgeolek ja riikide vastutustundlik käitumine;

3) Küberjulgeoleku raamistike jõustamine;

4) Kübervõimearendus ja küberkerksuse parandamine;

VÄLISMINISTEERIUM

5) Küberõppus.

Programmi raames külastasid suvekooli osalejad ka NATO CCDCOE´d, CR14 ning Eesti parlamenti. Osalejate tagasiside põhjal oli tegemist väga hea üritusega nii sisu kui ka küberdiplomaatide kogukonna loomise osas. Nõudlus taoliste koolituste järele on globaalne — 50 kohale oli üle 200 kandidaadi.

Suvekooli promoklippi on võimalik näha siin.

TAL TECH

Tallinna Tehnikaülikool

Küberkaitse õppekava uus juht on Adrian Venables

Alates 1. augustist on küberkaitse magistriõppekava juht TalTechi küberkriminalistika ja küberjulgeoleku keskuse vanemlektor Adrian Venables.

Venables teenis üle 34 aasta tegev- ja reservväelasena Suurbritannia kuninglikus mereväes, kus oli spetsialiseerunud side, elektroonilise sõjapidamise ja luure tegevustele. Tal on kokku seitse akadeemilist kraadi, sealhulgas küberturvalisuse magistrikraad ja rahvusvaheliste suhete doktorikraad. Venables omab infosüsteemi turbespetsialisti (CISSP) ja infosüsteemi halduri (CISM) sertifikaate. Tallinna Tehnikaülikoolis astus ta vanemteadurina tööle 2018. aastal ning oma õppe- ja teadustegevuses keskendub ta küberjulgeoleku, strateegilise kommunikatsiooni ja mõjutustegevuse rollidele laiemas infokeskkonnas. Alates 2022. aastast on Adrian Venables Eesti Kaitseliidu küberkaitseüksuse toetajaliige.

Küberkaitse magistrikava eelmine juht Rain Ottis jätkab oma senistes rollides küberkriminalistika ja küberjulgeoleku keskuse juhi ning tarkvarateaduse instituudi asedirektorina.

Küberkaitse magistrikava on Tallinna Tehnikaülikooli ja Tartu Ülikooli ühisõppekava, kus tudengid võtavad kursuseid mõlemast ülikoolist. Õppekava eesmärk on anda laiapõhjalised teadmised infosüsteemide turvalisusest ning erialased oskused vastavalt valitud peaerialale. Eriala annab hea ettevalmistuse töötamiseks küberkaitse sektoris, kus edu aluseks on erinevate spetsialistide koostöö.

Kübertalentide rahvusvaheline laager Eestis

TalTech koos partneritega Norrast ja Taanist korraldasid 31. juulist — 4. augustini Kehtna Kutsehariduskeskuses DREAM nimelise noorte kübertalentide laagri.

DREAM (norDic-baltic cybeR summEr cAMp) laagrist võttis osa 50 talenti, kellest mitmed osalevad ka oktoobris Norras toimuval Euroopa riikidevahelisel jõukatsumisel European Cyber Security Challenge ECSC.

Laagris treeniti võistlustel osalemiseks vajalikke oskuseid nagu ründamine, kaitsmine, krüptograafia, pöördkonstrueerimine ja sisuloome alustalasid. Erilisel kohal olid ka sotsiaalsete oskuste omandamine, sh. juhtimisoskused, ning tutvumine sotsiaalse manipulatsiooni ja küberpsühholoogia alustega läbi Erasmus+ CySec4Psych projekti raames loodud uue küberpsühholoogiaalase lauamängu. Noored said teadmisi erinevatest IT-ametistest ja kuidas toimib inimmõistus ründajana ja ohvrina.

DREAM laagrite läbiviimist aastatel 2023-2025 toetab NordPlus Horizontal programm. TalTechi partneriteks antud projektis on Norra Teaduse ja Tehnoloogia Ülikool (NTNU) ja Aalborgi Ülikool Taanist.

Lisainfo laagri kohta siit.

Eesti Interneti Sihtasutus

Kosmoseinternet — päästab sõja ja metsaküla?

Eesti Interneti Sihtasutus kutsub 12. augustil kell 14.00 kuulama ja kaasa mõtlema Arvamusfestivali arutelule "Kosmoseinternet - päästab sõja ja metsaküla?", kus räägitakse kosmoseinternetist ning muuhulgas ka küberturvalisuse tagamisest selle kasutamisel.

Arutelus osalevad Välisluureameti peadirektor Kaupo Rosin, EASi ja KredExi ühendasutuse kosmose ja CERNi büroo tiimijuht Madis Võõras ning VAAL Airships asutaja ja tehnoloogiajuht Rauno Gordon.

Lähemalt saab arutelu kohta lugeda nende koduleheküljelt.

Cybernetica

Cybernetica püstitas Doonau jõe 1000-kilomeetrisele lõigule innovaatilise sidesüsteemi

Cybernetica koostöös kohaliku ettevõttega KDU püstitas edukalt Rumeenia mereväeameti (RNA) tellitud projekti raames modernse väga kõrge sagedusega (VHF) sidesüsteemi piki riigisisest Doonau jõge. Doonau on Rumeenia olulisim siseveetee ning kaasaegne raadiosüsteem on riigile märgilise tähtsusega, et tagada turvaline ja efektiivne liikluskorraldus.

„Cybernetica seiresüsteemide osakonnal on au anda üle nii oluline süsteem Rumeenia mereväeametile. Doonau ulatub piki Rumeeniat enam kui 1000 km kaugusele ja pakub ainulaadset võimalust demonstreerida süsteemi lahendust, täiustatud funktsioonide uudsust ning meie meeskonna võimet tarnida ja juurutada selliseid süsteeme keerulistes keskkondades," sõnas Cybernetica seiresüsteemide osakonna juhataja Martin Link.

Cybernetica juhatuse esimees Oliver Väärtnõu lisas: „Cybernetical on väga hea meel jätkata koostööd Rumeenia Mereväeametiga, kellega oleme koostööd teinud alates 2006. aastast. Lisaks on meil väga hea meel jätkata koostööd pikaaegse partneri KDU-ga. Rumeenia Mereväeamet on meile olnud läbi aastate väga hea klient ja meie koostöö jätkub kindlasti ka tulevikus".

12 kuu jooksul asendati endine süsteem järk-järgult Cybernetica raadiosüsteemiga enam kui 20 tegevuskohas jõe kaldal. RoRiS — Rumeenia peamine navigatsioonitööriist Doonau siseveeteedel — kasutab Cybernetica süsteemi oma toimingute lahutamatu koostisosana. Tänu uue sidesüsteemi juurutamisele suutis RNA lisaks aegunud lahenduse vahetamisele siseneda uude navigatsioonisüsteemide ajastusse ja täiustada RoRiS-t tervikuna.

Cybernetica jätkab koostööd Rumeenia mereväeameti ja partneritega nii Doonau jõe kui ka Musta mere rannikul.

Cybernetica on üle 25-aastase e-valitsuse tehnoloogiate juurutamise kogemusega Eesti üks juhtivaid IKT-ettevõtteid. Ettevõte on pakkunud kaasaegseid raadioside infrastruktuuri lahendusi alates 2003. aastast, olles paigaldanud alates sellest ajast üle 100 raadioside süsteemi kogu maailmas.

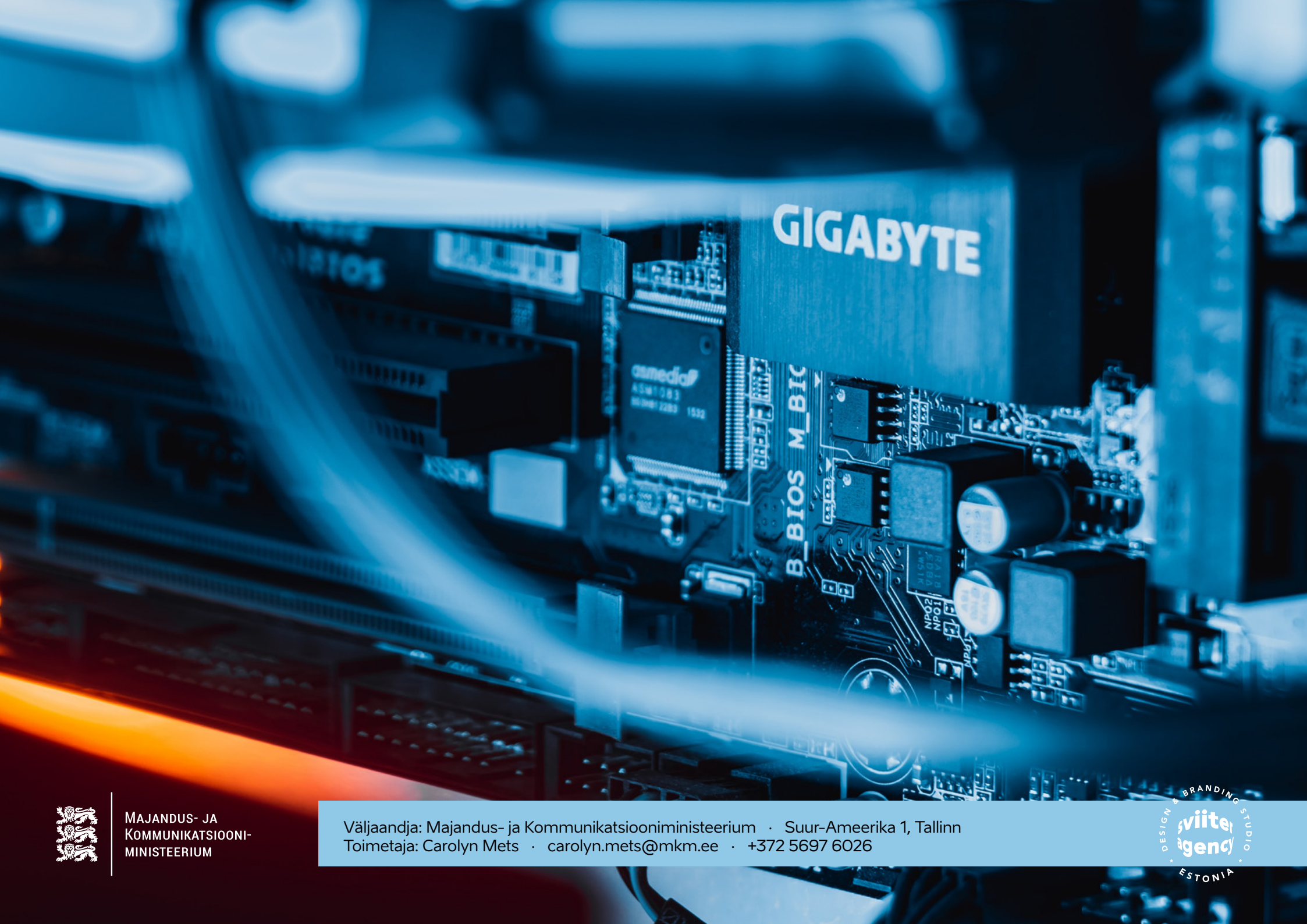

Majandus- ja Kommunikatsiooni-
ministeerium

Väljaandja: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium · Suur-Ameerika 1, Tallinn
Toimetaja: Carolyn Mets · carolyn.mets@mkm.ee · +372 5697 6026

Design & Branding Studio sviite agency Estonia